

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINSKEGA DRUSTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 7.

Ljubljana, dne 25. julija 1939.

Leto IV.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

„Specialni prispevek“

Gotovo so bili naši člani ob izplačilu pokojninskih prejemkov dne 1. julija t. l. neprijetno zadeti, ko so zapazili, da je vsota nakazane pokojnine manjša, nego je bila doslej. Saj so po velikih trudih in naporih, ki so jih imeli delegati v Beogradu, mogli pričakovati, da se jim pokojninski prejemki povišajo, ne pa znižajo. In vendar se je zgodilo drugo.

Pogled na razkaz odbitkov jih je poučil, da je prišel s 1. julijem t. l. nov odbitek z naslovom „Specialni prispevek“, to je odbitek za državni obrambni sklad. Gotovo med nami ni nikogar, ki bi ne uvidel potrebe, da se naša država pripravi za vse primere, da je dobro oborožena, da ima dobro utrjene meje in da se bo mogla upirati vsakemu napadu od zunaj. To moramo sklepati že iz kratkega izreka našega člana, ki ga navajamo na drugem mestu. Tam je namreč upokojenec, orožniški narednik, čigar pokojnina gotovo ni obilna, na položnici pripomnil, da se moramo zavedati, da tudi nas veže dolžnost, da prispevamo v določeni namen, to je v državni obrambni sklad; dostavlja še, da nam nalagajo to čas in okoliščine, v katerih živimo. Veseli nas ta uvidevnost našega člana, ki, kakor rečeno, gotovo nima previsoke pokojnine, da bi z lahkoto prenašal tudi nove odbitke.

Vendar ne moremo zamolčati mučnega vtisa, ki ga je naredil ta novi odbitek, ko smo vendar bili upravičeni upati, da bodo prej uslišane naše prošnje in želje, da se nam vsaj vrne, kar smo že imeli in kar se nam je vzelo leta 1935. z izrečno obljubo, da se nam bo vrnilo, čim se izboljšajo razmere. Dasi pa smo v zadnjih letih slišali toliko samohvale, kako so se napolnile državne blagajne in kako presegajo državni dohodki državne izdatke, se vendar ni nič zgodilo v naš prid, kljub našim prošnjam in kljub danim obljubam. Odlaslo se je s tem tako dolgo, da so zopet prišli časi, ko država v resnici potrebuje vsako paro za obrambo svoje zemlje in ko morda res ne more več ustreči zaenkrat našim željam in tudi ne izpolniti dane obljube.

Ne pritožujemo se torej, da se nam je naložilo novo breme, ki ga bo nosil vsako rad, ker je določeno to breme za var-

nost in obrambo države in nas vseh, marveč obnavljamo pritožbo zaradi tega, ker se tedaj ni mislilo na nas, ko bi se bilo to lahko zgodilo in ko se je to tudi zgodilo našim sotrpinom, to je aktivnim uradnikom, nas pa so prezrli, dasi smo vedno delili poprej skupno usodo z njimi in bili pri vseh znižanjih prejemkov prizadeti kakor oni, ob popravni krivice pa nismo prišli v poštev.

To pa naj bo opomin in svarilo vsem merodajnim faktorjem, da naj se upokojencem pomaga tedaj, kadar državna sredstva to dopuščajo in kadar se storjene krivice lahko popravijo. Mi vsi uvidevamo sedanji težavni položaj države in zato mirno jemljemo novo breme na svoje rame, dasi smo zopet čitali, da so v minulem

mesecu državni dohodki za kakih 200 milijonov presegle državne izdatke. Vemo pa, da je sedaj državi potreben vsak dohodek, oziroma vsak višek dohodkov in le želimo, da se tedaj, ko se zopet pomirijo razburkani valovi in ko pride državno gospodarstvo zopet v ravnotežje, spomnijo tistih, ki imajo še vedno pravico zahtevati, da se jim storjena krivica popravi in da se jim privošči vsaj skromno in dostojno življenje. Tam zgoraj sicer radi in hitro pozabijo na take obveznosti, kakor smo imeli priliko prepričati se ob posredovanju v Beogradu, ter morda smatrajo potem naše upravičene zahteve za nadležnost ali kverulantstvo; mi pa, ki smo hudo prizadeti in občutimo odtegljaje na dohodkih vsak dan na naši koži, mi ne bomo pozabili na dane obljube in bomo zopet in zopet dvignili svoj glas, budili vest in zahtevali izpolnitev danih obljub.

Uživanje dveh pokojnin

O tem za upokojence tako važnem in usodepolnem vprašanju smo že ponovno razpravljali v našem listu. V glavnem zaradi tega, ker je to vprašanje urejeno po našem mnenju s tako krivičnimi določili, da so ta določila na vsak način potrebna izpremembe in to čimprej.

Pod gornjim naslovom je priobčil „Naš Glas“ z dne 15. julija 1939. števil. 14 poseben članek z nekaterimi konkretnimi podatki. Zato ga ponatiskujemo v celoti. Članek se glasi:

„Že večkrat smo pisali, da so bile z raznimi določbami finančnih zakonov močno omejene pravice državnih upokojencev in upokojenk, tako osebnih, kakor rodbinskih, glede uživanja dveh pokojnin, bodisi dveh državnih ali pa državne in hkratu samoupravne. Te omejitve so se začele kar vrstiti od leta 1933. dalje. Najprej se je odrekla vdovi pravica do uživanja **rodbinske** pokojnine po možu, državnem uslužbencu, če bi imela sama pravico do osebne pokojnine od samouprave. Dalje se je določilo, da **osebna** državna upokojenka ne more hkrati uživati tudi **rodbinske** pokojnine od samouprave. Že prej pa je bilo določeno, da osebni državni upokojenec izgubi pravico do te pokojnine, če dobi osebno pokojnino od kakega samoupravnega telesa.

Finančni zakon za leto 1937/38. je pa v točki 3 § 94 določil, da se z raznimi finančnimi zakoni že prej izpolnjeni oziroma izpremenjeni predpisi §§ 132, 152 in 156 u. z. morajo uporabljati od aprila 1937. dalje tudi za tiste državne upokojence, ki so stopili v samoupravno službo ali so si pridobili od samouprave pokojnino pred 1. aprilom 1933. in to ne glede na to, po katerem zakonu jim je bila pokojnina odmerjena.

Ozira se na ta predpis, je bila neki učiteljici — osebni upokojenki — ustavljena konec marca 1937. njena osebna pokojnina, ker je prejemale hkrati tudi od Mestne občine ljubljanske rodbinsko pokojnino po svojem pokojnem možu, mestnem uradniku, in je bila ta občinska pokojnina višja od njene osebne državne pokojnine. Proti ustavitvi osebne pokojnine se je navedena učiteljica pritožila na finančno ministrstvo, ki je njeno pritožbo zavrnilo. Proti ministrski odločbi je nato vložila tožbo na Državni svet, ki je tožbi ugodil in ministrsko odločbo razveljavil. Razsodbo je državni svet utemeljil takole:

„V izpodbijani odločbi je, sklicevaje se na II. odstavek § 156 u. z. in 3. t. § 94 fin. zak. za l. 1937/38., navedeno, da se mora tožiteljici od 1. aprila 1937. dalje ustaviti izplačevanje osebne pokojnine iz državne

blagajne, ker je nižja, zato ker hkrati prejema višjo rodbinsko pokojnino od samouprave, in da je dolžna vrniti državni blagajni nepravilno prejeti znesek za čas od 1. aprila do 31. maja 1937.

Državni svet smatra, da upravno oblastvo svoje odločbe ni moglo utemeljiti z navedenimi zakonskimi predpisi, in sicer zato:

S predpisom 4. t. § 70 fin. za. za leto 1934/35. je dodana nova druga točka § 156

u. z., ki se glasi: „Osebna državna upokojenka, ki si pridobi pravico do rodbinske pokojnine od samouprave, ne more uživati obeh pokojnin, temveč bo prejela tisto, za katero se odloči.“

Ta zakonski predpis torej velja kot popolnoma nov od 1. aprila 1934. dalje in se nanaša na tiste državne upokojence, ki si pridobé pravico do rodbinske pokojnine od samouprave po uveljavljenju navedenega zakonskega predpisa, to je **po 1. aprilu 1934.** (Konec prih.)

Kdaj imajo sinovi, ki se redno šolajo in dokažejo uspešno učenje, pravico do rodbinske pokojnine do dovršenega 23. leta starosti?

Ker so bile doslej nejasnosti glede **uspešnega učenja** in **rednega šolanja** in so različne izplačujoče blagajne v tem vprašanju različno postopale, je izdalo finančno ministrstvo pojasnilo št. 31.155/I z dne 23. septembra 1938., ki se glasi:

„Po § 153, točka 5, u. z. kakor tudi po § 105, 159, t. 5 zakona o državnem prometnem osebju je predpisano, da izgubé sinovi pravico do pokojnine s polnoletnostjo. Od tega pravila je izjema, da se pokojnina, oziroma rodbinska doklada izplačuje tudi še nadalje do dovršenega 23. leta starosti, če se sinovi **redno šolajo in če dokažejo uspešno učenje.** Da gre v konkretnem primeru za izjemo, to je, da se sin redno šola in da je njegovo učenje uspešno, mora dokazati oseba, ki na podlagi tega izjemoma zahteva izplačilo rodbinske pokojnine. To jasno izhaja iz same prirode stvari, ker kdor zahteva, naj se mu nekaj po zakonu izjemoma prizna, mora tudi dokazati, da ta izjema velja. Po tem izhaja to jasno tudi iz samega besedila navedenih določb, ki predpisujejo izjemno izplačevanje rodbinske pokojnine ob dokazu uspešnega učenja, pri čemer se smatra kot pogoj, da predloži dokaze oseba, ki zahteva izjemno plačevanje. Končno izhaja jasno to tudi iz § 78, odstavek 5, zakona o splošnem upravnem postopku.

Po tem bodo izplačilne blagajne **praviloma** ustavile izplačevanje rodbinske pokojnine, kadar sin doseže polnoletnost, **izjemoma** pa bodo nadaljevale izplačevanje, če bo predložil dokaz, da se **redno šola in da se uspešno uči.** Ali se kak učenec uspešno uči, za to ocenitev niso pristojne izplačilne blagajne na podlagi potrdila ali poročila šole o opravljenih izpitih, o izpitnih rokih in o pravici do opravljanja izpitov v teh rokih, temveč je za to poklicana in pristojna uprava dotične šole. Da bo mogla tudi po doseženi polnoletnosti še naprej izplačevati pokojnino, bo blagajna zahtevala, da se ji predloži potrdilo šolskega oblastva, da je ta oseba redno učenec in da se uspešno uči.

Če bo v potrdilu izrečno vsebovan izraz, **da je učenje uspešno,** blagajne nadalje nič več ne briga, kdaj je opravil izpite, kdaj jih bo opravil, iz česa ima pravico opraviti izpit in iz česa je nima itd. Naravno je, da tako potrdilo ne more veljati za ves čas, temveč samo za tisto časovno

obdobje, dokler se položaj glede šolanja in šolskega učenja ne more izpremeniti. (Šolsko leto, semester).

Če uživalec pokojnine, ki zahteva nadaljnje izplačevanje rodbinske pokojnine tudi po polnoletnosti, ne more predložiti potrdila, v katerem je mimo potrditve, da je sin reden učenec, tudi izrečno označeno, **da se uspešno uči,** bo mogla blagajnica sprejeti tudi potrdilo, v katerem ni te izrečne potrditve, toda v katerem je navedeno, da je reden učenec in da je do trenutka izdavanja potrdila opravil vse izpite, ki jih je po zadevnih predpisih o polaganju izpitov imel pravico in sploh mogel opraviti. Če se tako potrdilo ne predloži, se rodbinska pokojnina ne more izplačevati.

O predujmih (akontacijah) na rodbinsko pokojnino

V odstavku 2 § 150 u. z. od 31. marca 1931. je predpisano, da se rodbini umrlega uslužbenca na račun pokojnine nakazuje ena tretjina uslužbenčevih prejemkov, ako je umrl kot aktivni uslužbenec, oziroma ena polovica, ako je umrl kot upokojenec. To velja tudi za primer, kadar je treba kakega uslužbenca proglasiti za mrtvega, in to od dne njegovega nestanka pa do dne, ki se s sodno razsodbo ugotovi za dan smrti.

Tretjina, oziroma polovica uslužbenčevih prejemkov, ki se po odstavku 2) § 150 nakazuje njegovi rodbini, dokler se rodbinska pokojnina ne uredi, obsega tudi draginjsko doklado, to je, računa se po skupnih mesečnih prejemkih dotičnega uslužbenca. O priliki prejema prvih rednih pokojninskih prejemkov pa se rodbini obračunajo tako izplačani zneski od pokojnine.

Glede vprašanja dovolitve akontacije pokojninskih prejemkov je izdal minister za finance pod št. 48673/I z dne 30. novembra 1934. naslednje navodilo:

„Na podlagi § 1 zakona o organizaciji finančne uprave in čl. 6 in 131 zakona o državnem računovodstvu, dopolnjenega z določilom čl. 34 fin. zak. za leto 1922/23., se predpisuje naslednje:

1) Zahteve za izplačilo pokojnine se morejo poslati ministrstvu financ, (splošni oddelek) šele tedaj, ko se je z rešitvijo o ureditvi pokojnine soglasila glavna kontrola;

Tu je treba upoštevati možne primere, da je uživalec rodbinske pokojnine šele v prvem letu učenja in da si še ni pridobil pravice do opravljanja izpitov na fakulteti. V takih primerih se more kot dokaz o rednem šolanju in uspešnem učenju sprejeti tudi potrdilo, v katerem bo razen potrditve, da je reden učenec, navedeno tudi to, da si še ni pridobil pravice do opravljanja izpitov na fakulteti. V takem primeru se more smatrati, da je učenje uspešno do prvega prihodnjega izpitnega roka, če se je sicer od dosežene polnoletnosti do vpisa na to fakulteto redno šolal in uspešno učil.

Tako se bo ravnalo tudi, kadar se nadaljuje izplačevanje pokojnine po polnoletnosti na podlagi šolanja in po predpisu čl. 154, odstavek III, ur. z. iz leta 1923. in čl. 140, odst. III, zakona o državnem prometnem osebju iz leta 1923.

Po tem pojasnilu se bo postopalo od 1. oktobra 1938. dalje.“

Da se strinja s tem pojasnilom, je glavna kontrola izjavila z odločbo splošne seje z dne 25. oktobra 1938., št. 128.868.

To pojasnilo je izdalo torej ministrstvo financ in je obvezno za vse izplačujoče blagajne. Sedaj bodo lahko vse te blagajne postopale enotno, dočim so poprej postopale različno v raznih banovinah, tako da ni bilo enotnega ravnanja v tem vprašanju.

2) V izjemnih in upravičenih primerih, kjer se zaradi administrativnih težkoč ne morejo takoj izplačevati odmerjene pokojnine, se lahko ministrstvu financ (splošni oddelek) pošljejo zahteve za izplačilo akontacije pokojnine ustrezno čl. 131 zakona o državnem računovodstvu;

3) v zahtevi za izplačilo akontacije pokojnine se morajo navesti:

a) nesporna službena leta, priznana za pokojnino,

b) vsota, ki se naj izplačuje akonto pokojnine,

c) kraj, v katerem se je upokojeni uslužbenec stalno naselil.

4) Znesek akontacije pokojnine ne sme presegati dveh tretjin tiste vsote, ki pripada dotičnemu uslužbencu po odnosnih zakonskih predpisih kot pokojnina brez draginjske doklade, ki se bo izplačevala poleg odobrene akontacije po predpisih, ki zato veljajo.

5) Na zahtevo za izplačilo akontacije se izda odločba o angažiranju izdatkov in se izda nalog za izplačilo na podlagi pooblastila iz čl. 51 in 52 pravilnika o poslovnem redu v ministrstvu financ.

6) Ko se pokojnina definitivno uredi in ko se z rešitvijo o ureditvi soglasni Glavna kontrola, se izda na zahtevo pristojnega resora nalog za izplačilo na podlagi pooblastila iz § 51 pravilnika o poslovnem redu v ministrstvu financ. V tem nalogu za izplačilo se mora navesti številka akta, s katerim je odobreno izplačilo akontacije z

nalogom, da pristojna blagajna o priliki izplačila urejene pokojnine izvrši obračun med vsotami, ki so se izplačale akonto pokojnine, in vsotami, ki se morajo po rešitvi o ureditvi pokojnine izplačati;

7) Zaradi točne evidence akontacij mora osebni in pokojninski odsek splošnega oddelka ministrstva financ posvečati največjo pozornost, da se v obstoječi kontrolnik akontacij vpišejo naslednji podatki:

- Priimek in ime uživalca;
- številka naloga za izplačilo akontacije;
- znesek akontacije,
- moment, od katerega teče akontacija;

e) blagajna, ki naj izplačuje akontacije.

8) Določila točke 2, 3 in 4 tega navodila se nanašajo samo na osebne pokojnine. Glede izplačevanja akontacije rodbinskih pokojnin se bo postopalo po odstavku 2 § 150 zakona o uradnikih v zvezi s točko 5, 6 in 7 tega navodila.

S prednjim navodilom se je soglasila Glavna kontrola s svojo odločbo, izdano na splošni seji z dne 7. decembra 1934, št. 123.999. (Iz „Umirovljenika“ z dne 10. junija 1939., št. 11.)

Društvena kronika

Prva seja upravnega odbora Banovinskega društva državnih samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

Dne 7. julija 1939. je bila prva seja Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev v Ljubljani. Udeležba ni bila tako polnoštevilska kakor običajno, ker je mnogo članov že odšlo iz Ljubljane na letovanje. Predsednik je pozdravil navzoče, ugotovil sklepčnost in prosil tajnika za njegovo poročilo.

1) Odbornik Šterk je zaprosil na zadnji odbortovi seji, da bi se ga razrešilo kot odbornika, ker mu je zaradi stalne zaposlitve nemogoče posečati odborove seje. Prosi pa, da bi se ga postavilo za namestnika. Ker je bila dotična seja tik pred občnim zborom, na katerem so se volili samo namestniki, je bilo potrebno, da se počaka s to izpremembo do prve seje po občnem zboru. Ker je bil na občnem zboru kot prvi namestnik izvoljen soglasno davčni inspektor v pokoju Bekš Jolja, stopi g. Bekš v odbor, g. Šterk pa se uvrsti med namestnike. Odbor je vzel to izpremembo z odobravanjem na znanje.

2) Jugoslovansko učiteljsko združenje je povabilo naše društvo na proslavo 50letnice ustanovitve skupne slovenske učiteljske organizacije, ki se vrši v torek, dne 11. t. m. ob 10. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice. Predsednik predlaga in prosi odbornika Žgajnarja, da zastopa naše društvo na tej proslavi. G. Žgajnar sprejme to in se bosta slavnostnega zborovanja udeležila gg. Žgajnar in ravnatelj Jagodič, tajništvo pa bo o tem obvestilo UJU.

3) Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Kranju je podarila našemu društvu 100.— din. Ta akt Nabavljalne zadruge se je vzel z zahvalo na znanje in sklene se, da se izrazi tudi pismena zahvala.

4) Tajnik prečita dopis nekega upokojenca iz Celja, ki opozarja, da bi bilo umestno, da se društvo zavzame za to, da bi tudi celjski mestni pogrebni zavod dovolil našim članom popuste. Enako prošnjo je stavil tudi član Anton Pihler iz Ptujja.

Odbor sklene, da se pošlje celjskemu in ptujskemu pogrebemu zavodu prošnja za popust državnim upokojencem. Pri tej priliki je opozoril tajnik, da naše društvo nima niti v Celju, niti v Ptujju podružnice, oziroma poverjeništa kakor tudi v drugih podeželskih mestih Slovenije ne. Tudi od drugih strani smo dobili pozive, da bi se v vseh večjih krajih ustanovila poverjeništa, ki so se tam, kjer že obstojajo, dobro obnesla. O tem se bo sklepalo na prvi seji po počitnicah.

5) Prečita se dopis Združenja uradnikov PTT stroke v Ljubljani, ki je sprožilo idejo, da je bil v maju v Poštnem domu razgovor zaradi likvidiranja stroškov javnega zborovanja, ki ga je priredila Jugoslovanska ženska zveza v novembru lanskega leta pod naslovom „Za našo družino“. Ti stroški znašajo 1000 din in društvo prosi naj vsako društvo prispeva primeren znesek. Tajnik predlaga 50 din. Soglasno sprejeto.

6) Dne 4. maja je bila seja zastopnikov vseh humanitarnih društev v prostorih učiteljske samopomoči glede rešitve vprašanja novega pravilnika za posmrtno sklade. Bilo je potrebno poslati posebno deputacijo v Beograd, kar je povzročilo precejšnje stroške, kakor tudi za tiskovine in razmnoževanje. Učiteljska samopomoč, ki je prevzela sama večji del stroškov, je ostanek razdelila na ostala društva in odpade na naš posmrtni sklad 200 dinarjev. Ta znesek je treba poslati učiteljski samopomoči in odbor soglasno sklene, da se naj ta znesek nakaže iz premoženja Posmrtnega sklada, ki je v tej stvari neposredno prizadet.

7) Član društva, ki mu je odbor naklonil skromno podporo, se zahvaljuje in obeta zvestobo društvu. Tajnik poroča o prošnji nekega člana, ki že dolgo in točno plačuje članarino, pa je prišel zaradi bolezni svoje hčerke v gmotne težave, in predlaga, da se mu podeli primerna podpora. Predlog se soglasno sprejme.

8) Inspektor Wester se je opravičil, da se ne more udeležiti seje, ker je zaposlen drugod. Predlaga pa, da bi se društvo obrnilo na ljubljanskega poslanca g. Mašiča za posredovanje v zadevi povečanja razdalje polovičnih voženj brez žigosanja legitimacij. Predlog soglasno sprejet.

9) Tajnik opozarja, da je dobil na finančni direkciji informacijo, da bo odslej naprej direkcija sama dostavljala v oktobrskem terminu vsem upokojencem obrazce za prijavo, in sicer brezplačno, v prvi vrsti zaradi tega, ker ima direkcija velike težave pri reviziji teh prijav. Velika večina upokojencev namreč predlaga direkciji prijave v nepopolni obliki z znatnimi napakami. Zato bi direkcija opremila za vsakega upokojenca posebej prijavo z vsemi potrebnimi podatki, ki bodo omogočili točen pregled posameznih prijav in hitrejše rešitev. Naše društvo ima v zalogi še precejšnje število obrazcev za prijave. Ker bodo vsi upokojenci dobili obrazec brezplačno od finančne direkcije, bo društvo poslalo obrazec samo tistim članom, ki bi ga želeli, da bi ga uporabili za koncept in bi ga prihranili kot vzorec za prihodnje leto.

10) Neki član je opozoril in prosil, da bi se društvo zavzelo zato, da bi bili člani deležni kekega popusta pri zdravnikih za zdravniške vizite, ki jih zdravnik naredi na upokojenčevem domu. Predsednik opozarja, da se je o tem že razprav-

ljalo in da se bo društvo informiralo pri zagrebškem društvu glede tam na movo ustanovljenega bolniškega sklada. Odbornik dr. Vidic pripomni, da se je ta predmet že vzel v načrt društvenega delovanja, da pa se je takrat sklenilo, da se najprej ustanovi posmrtni sklad in počaka na uspeh tega sklada. Čim bo posmrtni sklad povoljno deloval, kar se lahko že sedaj ugotavlja, se bo pristopilo k vprašanju ustanovitve bolniškega sklada. Sklene se, da društvo najprej zaprosi zagrebško društvo za njegov pravilnik. Medtem je glasilo zagrebškega društva „Umirovljenik“ objavilo „Pravilnik bolniške blagajne“ svojih članov, ki ga bo odbor proučil in obravnaval na svoji prihodnji seji. Po možnosti ga objavimo v prevodu tudi v „Upokojencu“.

Blagajnik je podal še svoje blagajniško poročilo, po katerem znaša danes društveno premoženje 114.757 dinarjev, članov pa šteje društvo 2897.

Poslovodja Posmrtnega sklada predlaga sprejem petih novih članov. Po proučitvi vseh podatkov se sklene, da se prijavljeni člani sprejmejo.

Predsednik je zaključil sejo ob četrt na 7. in omenil, da se bo prihodnja seja vršila v septembru, ker v avgustu zaradi počitnic in odsotnosti večine odbornikov ne bo seje.

Posvetovalnica – informacije

Potrdilo o velikosti neposrednega davka zaradi odmere šolnine.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani, odsek za računovodstvo, je izdala dne 4. julija 1939, pod št. 34.833/II naslednje navodilo: „Državni upokojenci in upokojenke, ki jim izplačuje pokojninske prejemke dravska finančna direkcija v Ljubljani, naj prosijo za potrdila o velikosti uslužbenskega davka, ki jih bodo potrebovali ob vpisu otrok v šolo zaradi pravilne odmere šolnine za šolsko leto 1939/40., že v juliju ali vsaj v začetku avgusta t. l.

Upokojenci, ki plačujejo razen uslužbenskega davka na pokojninske prejemke tudi davek po kateri drugi obliki, za katerega so obremenjeni pri davčni upravi, naj naslové svojo prošnjo na pristojno davčno upravo, vložé pa naj jo neposredno pri finančni direkciji, ki jo bo poslala pristojni davčni upravi s podatki o velikosti uslužbenskega davka na pokojninske prejemke.

Prošnjam, kolkovanim z 10.— din, je treba priložiti za potrdilo kolek za 20.— din, za vsak zahtevani uradni prepis potrdila pa kolek za 10 dinarjev.

Finančni direktor: Sedlar, s. r.

Prispevek za obrambni fond.

Opozorilo našim članom!

Za mesec julij 1939. se je odtegnil od pokojnin „specialni prispevek“ za obrambni fond. Ker pridejo pri odmeri teh odtegljajev v poštev tudi nepreskrbljene hčerke, ki so sicer že dopolnile 21. leto starosti, a jih v oktobrskih prijavah nismo navajali, ker se zanje niso izplačevale draginske doklade, finančna direkcija teh nepreskrbljenih otrok nima v evidenci. Zato naj dotičniki, katerim se je zaradi tega specialni prispevek previsoko odmeril in odtegnil, vložé takse prosto prošnjo na finančno direkcijo za znižanje specialnega prispevka in v to svrhu predložé prošnji tudi takse prost sodno overovljen prepis krstnega lista ali družinsko polo.

Odmera osebnih doklad upokojencem.

Neki upokojenec se je zoper odločbo finančne direkcije, ki mu je zavrnila zahtevo, naj se mu izplačuje osebna doklada (ker je bil upokojen po 1. novembru 1937.) z istim odstotkom kakor pokojnina, od zadnje aktivitetne doklade, pritožil na finančno ministrstvo. To je pritožba zavrnila. Iz utemeljevanja navajamo: „Sklicevanje v pritožbi na to, da mu osebna doklada k pokojnini pripada po odstotkih od tiste osebne doklade, katero je ob upokojitvi užival v smislu § 127 u. z., je neumestno. Zakonska podlaga za odmero osebne doklade upokojencu je čl. 6 uredbe o dokladah državnih upokojencev, št. 37600/I.—35, ki je bila izdana na podlagi 4. odstavka § 127 v zvezi s § 28 u. z., po katerem je ministrski svet pooblaščen, da z uredbo predpiše višino osebnih in rodbinskih doklad, kakor tudi pogoje, pod katerimi se dobiva in izgubi pravica teh doklad.“ Zato je bila pritožba kot neumestna in v zakonu neutemeljena zavrnila. — Kakor smo poizvedeli, je upokojenec proti tej odločbi vložil tožbo na državni svet. O izidu bomo ob svojem času poročali, ker gre za važno in načelno vprašanje, ki se tiče nešteti upokojencev. („Naš Glas“ z dne 15. julija 1939. št. 14.)

Doklade za otroke, ki posejajo enoletni Krištof učni zavod v Ljubljani.

Otrokom državnih uslužbencev in upokojencev, ki redno obiskujejo Krištof učni zavod v Ljubljani, pripada rodbinska doklada najdalje do 23. leta starosti, če so pred vstopom v zavod dovršili 4. razred nižje srednje šole z nižjim tečajnim izpitom ali 4. razred meščanske šole z završnim izpitom, Doklada pripada od 1. februarja 1939. dalje.

Ako kdo ni vedel za to določilo, lahko prosi finančno direkcijo, da mu naknadno izplača dotične doklade (seveda če otrok izpolnjuje gornje pogoje) ter navede, da mu ni bilo znano, da pripada doklada že od 1. februarja 1939.

Ustanovitev „Doma upokojencev.“

Mestna občina ljubljanska misli ustanoviti „Dom za upokojence in rentnike“. V tem domu bi dobili upokojenci, ki nimajo na svoja stara leta svojcev, prijeten, udoben, snažen in miren dom. V tem domu bi imeli stanovanje, hrano in vse drugo, kar spada k potrebam udobnega življenja. Vsak stanovalec bi plačeval primerno oskrbnino. Zaradi priprav za izvršitev tega načrta potrebuje mestno poglavarstvo točne podatke o tem, koliko je takih občanov obojega spola in vseh poklicev, ki bi želeli preživeti svoj pokoj v tem domu. Zato vabimo svoje člane, ki bi hoteli v domu prebivati, da se v mesecu juliju tega leta neobvezno, samo zaradi statističnih podatkov, javijo v mestnem socialnopolitičnem uradu v Mestnem domu, II. nadstropje, soba št. 4, kjer bodo izpolnili statistično polo po naslednjem vzorcu.

Statistični podatki za „Dom upokojencev“

Ime in priimek.

Dan, mesec, leto in kraj rojstva.

Poklic.

Pristojnost.

Koliko bi mogel plačevati za oskrbo, oziroma koliko znaša pokojnina.

Ali bi želel lastno sobo?

Ali bi želel bivati skupno z zakonsko ženo?

Ali bi želel bivati skupno in s koliko sostanovci?

Ali bi želel, da stoji dom v mestu ali zunaj njega?

Posebne želje.

Preselitev v področje druge finančne direkcije.

Upokojenec naj pred preselitvijo v področje druge finančne direkcije napravi kratko nekolkovano vlogo na Dravsko finančno direkcijo v Ljubljani in prosi, da se izvrši prenos njegovih pokojninskih prejemkov od 1. naslednjega meseca dalje na dotično finančno direkcijo, v katere področje se preseli, ker da bo odslej stalno stanoval v področju dotične finančne direkcije. Prošnji naj se priloži le sodno overjen prepis pokojninskega odloka (dekreta) in nič drugega.

Ali gre vdovi upokojenca pokojnina, če je bil upokojenec tudi večkrat poročen?

Odgovor: Ženi upokojenca, ki je postala vdova po 1. aprilu 1931., pripada rodbinska pokojnina po čl. 147 zakona o uradnikih iz leta 1931. Na stvari ne menja ničesar, če je imel upokojene dve, tri ali kolikorkoli žen, ki so mu že umrle.

OPOZORILO: Današnji številki „Upokojenca“ so priložene položnice. Naše člane prosimo, da s temi položnicami poravnajo članarino za II. polletje 1939. Zlasti pa pozivamo tiste člane, ki so s članarino v zaostanku, da poravnajo tudi te zaostanke. Pripomniti moramo, da opazamo, kako upokojenci z majhnimi pokojninami, s katerimi jedva žive, točno plačujejo svojo članarino in s tem izpolnjujejo dolžnosti do društva, dočim člani z razmeroma visokimi pokojninami, kolikor se more pri nas o takih pokojninah govoriti, zelo nerodno plačujejo članarino in so včasih tudi gluhi za vse naše opomine. Naj bi bili člani z majhnimi pokojninami, ki mnogo teže žrtvujejo za članarino, zgled onim, ki jim plačilo članarine ne dela toliko težav!

Posmrtni sklad

Dne 18. junija 1939. je umrl kot peti član našega posmrtnega sklada Rebek Pravdoslav, višji vet. svetnik v p. v Ljubljani. Posmrtni sklad je izplačal njegovim zaostalim 500 din. Vplačal je vsega 182 dinarjev.

Vsi tisti, ki se nameravajo osebno prijaviti v naši pisarni za posmrtni sklad, naj nikar ne pozabijo prinesiti s seboj krstni ali poročni list!

Posmrtni sklad našega društva je prekoračil število 300 članov. S tem je njegov obstoj brez dvoma zagotovljen in člane našega društva opozarjamo, naj ne odlašajo s pristopom k posmrtnem skladu.

Razgled**Društvo upokojenega učiteljstva v Ljubljani.**

Poleg drugih učiteljskih društev, gospodarskih in podpornih ustanov, ima tudi upokojeno učiteljstvo svojo humanitarno ustanovo, ki je bila ustanovljena pred 26 leti, v svrhu medsebojnega podpiranja ob smrtnih primerih.

Društvo šteje sedaj okrog 350 do 370 članov in to že več let. Z ozirom na število učiteljskih upokojencev samih, ki jih je okrog 1000, je to število vsekakor nizko, zakaj članice so lahko tudi soproge učiteljev, pa tudi drugi državni upokojenci ter njih življenjske družice.

Lansko leto je društvo izplačalo v 24 smrtnih primerih okrog 50.000 din. Lepa pomoč zakonitim dedičem ob takem žalostnem in stroškov polnem dogodku. In ta posmrtnina se takoj izplača po predložitvi sprejemnih društvenih in potrdilnih listin, ker društvo razpolaga že s toliko rezervno zalogo, da zmore to, četudi je več smrtnih primerov naenkrat.

Pristopnina z vplačilom za tri smrtne primere vnaprej znaša 37.— din, a za vsak smrtni primer se plača 6.— din in letno 5.— din za upravne stroške. Vabljeni so vsi, ki še niso člani, da prigrasijo svoj pristop takoj v prvem letu upokojitve, ker je treba pozneje doplačati zamudne smrtne primere po drugem letu upokojitve. 28. aprila t. l. je imelo društvo svoj letni občni zbor za leto 1939., ki ga je otvoril njegov predsednik srezki šolski nadzornik v p. Hinko Šumer, ki je podal kratko poročilo o poslovanju za preteklo leto. Obširnejše poročilo sta podala tajnik in blagajnik; iz teh poročil je bilo razvidno, da je društvo tudi v tem letu napredovalo glede članstva, kakor glede imetja, četudi ne veliko, pa vendarle napredovalo.

Ker dosedanji predsednik zaradi druge zaposlenosti ni mogel več prevzeti tega mesta, je bil pri volitvah z vzklikom izvoljen Andrej Škulj, srezki šolski nadzornik v p.

Prav tako se je izvršila volitev odbora in nadzorstva z vzklikom in je bil izvoljen ves stari odbor z istimi odborniški funkcijami.

Pri predlogih se je vnela daljša debata glede prilagoditve društvenih pravil k novemu tozadevnemu pravilniku za taka podporni društva in ustanove, da bi ne bili društveniki prizadeti, niti društvo prikrajšano v svojem dobrodelnem delovanju.

Po dvehurnem, vseskozi vzajemnem razpravljanju je predsednik zaključil občni zbor, pozivajoč navzoče in vse članstvo na delo k pridobivanju novih članov za napredek in dvig društva.

Prepisi iz položnic.

1) P. n. Članarina za leto 1939. — Gotovo bo odmerjeni „specialni prispevek“ spravil marsikoga iz ravnotežja, toda zavedati se moramo, da tudi nas dolžnost veže, da prispevamo v ta namen določeni prispevek. To nam nalagajo čas in okoliščine, v katerih živimo. — S spoštovanjem P. I., orožniški narednik v p., Škofja Loka.

2) Pošljem članarino do 31. decembra 1939. Kakor kaže, bo tudi še v tem letu, kakor vsa leta dozdej, šlo naše upanje po vodi. Za vse druge stvari se najdejo krediti, a samo za nas uboge staroupokojence ni ničesar. To je brutalnost non plus ultra. Imamo na železnici dvanajst potovanj za polovično ceno na leto, pa žalibog še enega potovanja ne moremo uporabiti zaradi te krivično odmerjene pokojnine. — S spoštovanjem H. J., nadpreglednik fin. kontrole v p., Št. Janž p. Meža.

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendè. — Tisk J. Blašnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.